

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

MÁSODIK SZEKCIÓ

MÓDER kontra MAGYARORSZÁG

(4395/02 sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2004. október 5.

Ezen határozat az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

A Móder kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

J.-P. COSTA, *elnök*

A.B. BAKA,

L. LOUCAIDES,

C. BİRSAN,

K. JUNGWIERT,

M. UGREKHELIDZE,

A. MULARONI, *bírák*

és S. DOLLÉ, *a Szekció hivatalvezetője*

2004. szeptember 14-én zárt ülésen tartott tanácskozás után;
az akkor elfogadott alábbi határozatot hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (4395/02. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. cikke alapján Móder Istvánné (a "kérelmező") magyar állampolgár 2001. április 20-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt (a "Kormány") képviselője, dr. Höltszl Lipót, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára képviselte.

3. 2003. május 30-án a Bíróság arról határozott, hogy közli az eljárás elhúzódnásával kapcsolatos panaszt a Kormánnyal. Az Egyezmény 29. cikke 3. bekezdésének rendelkezései alapján úgy határozott, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együtt vizsgálja.

A TÉNYEK

1. A kérelmező 1952-ben született és Budapesten él.

2. Egy örökösödési jogvitával összefüggésben két pert indítottak a kérelmező ellen.

3. 1990. július 2-án J.F.J. pert indított a kérelmező ellen a Budapesti XVIII.-XIX. Kerületi Bíróság előtt, melyben a kérelmező örökösi jogállását támadta. 1993. november 10-én a Kerületi Bíróság elutasította a keresetet.

4. 1990. július 12-én T.K.-né pert indított J.F.J., F.J. és a kérelmező ellen a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt.

5. 1990. szeptember 4-én a Kerületi Bíróság tárgyalást tartott és felhívta a feleket, hogy terjesszék elő indítványukat.

6. 1990. október 26-án és december 12-én a Kerületi Bíróság tárgyalást tartott. A tárgyaláson néhány peres fél nem jelent meg, mivel a Kerületi Bíróság nem szabályszerűen idézte őket. Az 1991. február 8-ra kitűzött tárgyalás időpontját a Bíróság módosította.

7. 1991. április 10-én és június 20-án a Kerületi Bíróság tárgyalást tartott. A június 20-i tárgyaláson felfüggesztette az eljárást a XVIII.-XIX. Kerületi Bíróság előtt folyamatban lévő per befejezéséig. Ebben a perben a Bíróság 1992. november 24-én tárgyalást tartott. 1993. május 27-én a Kerületi Bíróság szakértőt rendelt ki. 1993. november 10-én a bíróság elutasította a felperes keresetét. Az ítélet 1994. április 15-én jogerőssé vált.

8. A felperes kérelmére 1994. október 13-án a Pesti Központi Kerületi Bíróság folytatta az eljárást. Ezt követően új bírót jelöltek ki az ügy tárgyalására.

9. 1995. január 24-én a Kerületi Bíróság tárgyalást tartott. A tárgyaláson a felperes J.F.J. és F.J. tekintetében visszavonta keresetét.

10. 1995. május 18-án a Kerületi Bíróság megszüntette az eljárást J.F.J. és F.J. vonatkozásában, s a kérelmezőt további iratok előterjesztésére hívta fel.

11. 1995. október 26-án a Kerületi Bíróság ítéletet hirdetett és részben helyt adott a felperes keresetének. A kérelmező fellebbezett.

12. 1996. június 20-án a Fővárosi Bíróság tárgyalást tartott és ítéletet hozott, amelyet 1996. június 27-én hirdetett ki. Részben hatályon kívül helyezte a Kerületi Bíróság határozatát, s az ügyet visszautalta az elsőfokú bíróság elé.

13. A folytatódó eljárásban 1997. január 30-án, február 28-án, június 24-én és november 18-án a Kerületi Bíróság tárgyalást tartott. Ezt követően újabb bírót jelöltek ki az ügy tárgyalására. 1998. január 30-án a Kerületi Bíróság három tanút hallgatott meg.

14. 1998. július 22-én a Kerületi Bíróság ingatlanszakértő kirendeléséről határozott. Ezt követően ismét újabb bírót jelöltek ki a per tárgyalására. 1999. június 23-án a Kerületi Bíróság tárgyalást tartott.

15. 1999. július 1-én a Kerületi Bíróság ítéletet hirdetett. A kérelmező fellebbezett. A fellebbezési eljárásban a 2000. február 10-re és július 6-ra tervezett tárgyalásokat az egyik bíró betegsége miatt más időpontokra kellett kitűzni.

16. 2000. május 16-án és október 26-án a Fővárosi Bíróság tárgyalást tartott. Az október 26-i tárgyaláson ítéletet hozott, amelyet 2000. november 2-án hirdetett ki.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

17. A kérelmező panaszolta, hogy a per hossza összeegyeztethetetlen az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésében lefektetett "ésszerű idő" követelményével. A 6. cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

"Mindenkinek joga van arra, hogy...bíróság ...ésszerű időn belül... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában..."

21. A Kormány vitatta a panaszt.

22. A figyelembe veendő időszak csak 1992. november 5-én kezdődött, amikor az egyéni panasz jogának Magyarország általi elismerése hatályba lépett. Az azóta eltelt idő ésszerű voltának megítéléséhez azonban figyelembe kell venni az eljárás ezen időpontbeli állapotát is. Ekkorra a két eljárás már két éve és egy hónapja, illetve két éve és három hete folyamatban volt.

A szóban forgó időszakok 1993. november 10-én, illetve 2000. november 2-án zárultak le. Ilyen módon egy évig, illetve nyolc évig tartottak.

A. Elfogadhatóság

18. Amennyiben feltételezzük, hogy a kérelmező külön panaszt tett a Budapest XVIII.-XIX. Kerületi Bíróság előtt lefolytatott eljárás hossza tekintetében, akkor a Bíróság észrevételezi, hogy az eljárás 1993. november 10-én lezárult. A kérelmező azonban csak 2001. április 20-án, vagyis hat hónappal később terjesztette elő kérelmét.

Ebből következik, hogy a kérelemnek ez a része a 35. cikk 1. bekezdésében foglalt hat hónapos határidőn túl került előterjesztésre, ezért ezt a részt az Egyezmény 35. cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

A Bíróság úgy találja, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt indított eljárás hosszával kapcsolatos panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. cikkének 3. bekezdése értelmében. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

24. A Bíróság emlékeztet arra, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében, a Bíróság esetjogában kidolgozott kritériumok figyelembe vételével kell megítélni, különös tekintettel az eset bonyolultságára, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartására és arra, hogy mi volt a per tétje a kérelmező számára (ld. *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

25. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

26. Az előterjesztett anyagokat megvizsgálva a Bíróság megállapítja, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy érvet, amely arra késztetné a Bíróságot, hogy a jelen ügyben eltérő következtetésre jusson. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra tekintettel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben az eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ennek megfelelően a 6. cikk 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

27. Az Egyezmény 41. cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

28. A kérelmező 8.500 euró összegű nem vagyoni kártérítést kért.

29. A Kormány túlzottnak találta a kérelmező igényét.

19. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon ítélve 6.500 eurót ítél meg ilyen címen.

B. Költségek és kiadások

20. A kérelmező 50 eurót kért a Bíróság előtti eljárás miatt felmerült költségek és kiadások megtérítésére.

21. A Kormány nem nyilvánított külön véleményt ezzel kapcsolatban.

22. A Bíróság úgy véli, hogy a kért összeget teljes mértékben meg kell ítélni.

C. Késedelmi kamat

34. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális hitelkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatóvá *nyilvánítja* a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt indított eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt, a panasz többi részét pedig elfogadhatatlannak nyilvánítja;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Kormánynak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező nem vagyoni kárának megtérítéseként 6.500 eurót (hatezeröttszáz euró), a költségek és kiadások megtérítésére 50 eurót (ötven euró), és az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a kifizetéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további követeléseit egyhangúlag *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2004. október 5-én a Bíróság eljárási szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

S. DOLLÉ
hivatalvezető

J.-P. COSTA
elnök